"આત્મનિર્ભર ભારત આજે 130 કરોડ ભારતીયો માટે મંત્ર બની ચૂક્યો છે"

નરેન્દ્ર મોદી
વડા પ્રધાન

सत्यमेव जयते
ભારત સરકાર

सत्यमेव जयते
ભારત સરકાર

વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયની ઉપલબ્ધિઓ

ડિસેમ્બર 2020

વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયની ઉપલબ્ધિઓ

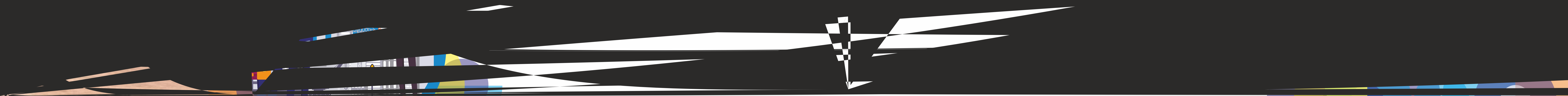

આત્મનિર્ભર ભારતઃ વિપદાને અવસરમાં બદલવી

57,600 વેન્ટીલેટરનું નિર્માણ માત્ર ત્રણ મહિનામાં કર્યું, જ્યારે કોવિડ પહેલા ઘરેલુ સ્તરે લગભગ કોઈ વેન્ટીલેટર નહોતા બનતા

4 4 ગણી વૃદ્ધિ સેનિટાઈઝર ઉત્પાદનમાં, 200 ડિસ્ટિલરી અને 1,000 નિર્માતાઓ દ્વારા

5 5 લાખ પ્રતિ દિવસનીપીપીઈ ઉત્પાદન ક્ષમતા

વસુધૈવ કુટુંબકમઃ માનવતાની સેવા

માનવતાના ધોરણે **120 દેશોને** દવાની બાબતમાં છૂટ આપવામાં આવી

'મેક ઈન ઈન્ડિયા'ને પ્રોત્સાહન આપવા પીપીઈ મૅડિકલ કવરઑલ, સર્જિકલ માસ્ક, મૅડિકલ ગોગલ્સ અને સેનિટાઈઝરની નિકાસને મંજૂરી આપી

MAKE IN INDIA

લોકલ થી ગ્લોબલ તરફ

ભારતને વિશ્વ અગ્રણી બનાવવા 24 લક્ષિત ઉપ-ક્ષેત્રો

વિશેષજ્ઞો અને ઉદ્યોગ હિતધારકો સાથે સલાહસૂચન દ્વારા ઓળખવામાં આવ્યાં

ઘરેલૂ ક્ષમતાઓ વિકસાવવી

સુગમતા અને નીતિગત સમાધાનોના માધ્યમથી વૈશ્વિક નિકાસમાં હિસ્સેદારી વધારવી અને રોજગાર નિર્માણ કરવા

$526 બિલિયન 2019–20માં કુલ નિકાસ (સેવા અને વસ્તુઓ), અડધો ટ્રિલિયનથી વધુ

$3.6 બિલિયન મૂલ્યના મસાલાની નિકાસ 2019–20માં અત્યાર સુધીના સર્વોચ્ચ સ્તર પર

100 આદિવાસી ઉત્પાદનોને પ્રોત્સાહન માટે ઓળખવામાં આવ્યાં

500 જિલ્લાઓ માટે નિકાસ ક્ષમતા ધરાવતા અનોખા ઉત્પાદનોની ઓળખ કરવામાં આવી

ઘરેલૂ ઉદ્યોગ માટે સમાન અવસર ક્ષેત્ર

સ્પેશિયલ ઈકોનૉમિક ઝોન (SEZ) કાયદો અને નિયમોમાં સુધારાઓ કરવામાં આવ્યાં

આશરે ડૉલર **47 બિલિયનનું** આયાત મૂલ્ય ધરાવતા ફોકસ પ્રોડક્ટ્સ પર **ટેકનિકલ રેગ્યુલેશન્સ (TRs)** – જેથી નબળી ગુણવત્તા ધરાવતા અને હાનિકારક ઉત્પાદનો બજારમાં પ્રવેશ ન કરે એ સુનિશ્ચિત કરી શકાય

173 વસ્તુઓ પર કસ્ટમ્સ ડ્યુટી વધારવામાં આવી. **44** વસ્તુઓની આયાત પ્રતિબંધિત/સીમિત કરવામાં આવી

ત્વરિત રાહત પ્રદાન કરવા કાર્યદક્ષતા અને કાર્યક્ષમતામાં સુધારોઃ એન્ટી ડમ્પિંગ તપાસ આરંભ કરવા સરેરાશ સમય ઘટાડીને 33 દિવસ કરવામાં આવ્યો

અરજી દાખલ કરવામાં ઘરેલૂ ઉદ્યોગ, ખાસ કરીને **એમએસએમઈની** સહાયતા માટે હેલ્પડેસ્ક

ઉત્તરપૂર્વીય અને હિમાલયન રાજ્યોમાં ઉદ્યોગોને આધાર.

બજેટ સહાયતા યોજના અંતર્ગત 2019–20 માં જમ્મુ–કાશ્મીર, ઉત્તરાખંડ, હિમાચલ પ્રદેશ અને સિક્કિમ સહિત ઉત્તરપૂર્વીય રાજ્યો / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં સ્થિત **ઔદ્યોગિક એકમોને ₹2,130 કરોડ ફાળવવામાં આવ્યાં**

હિમાલયન રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો માટે **વિશેષ પૅકેજ યોજના અંતર્ગત ₹578 કરોડ** ફાળવવામાં આવ્યાં

કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ જમ્મુ અને કાશ્મીર તેમ જ લદાખ માટે **નવી ઔદ્યોગિક વિકાસ યોજના (આઈડીએસ)ને** તારીખ 31 માર્ચ, 2021 સુધી વધારવામાં આવી

એફડીઆઈ ઈનફ્લોમાં વધારો.

FDI માં
લગભગ 20% વૃદ્ધિ.

કોવિડ–19 છતા, એફડીઆઈ રોકાણોમાં 2020–21માં 11% વૃદ્ધિ જોવા મળી, જે એપ્રિલ થી સપ્ટેંબર 2020 દરમિયાન **ડૉલર 38.9 બિલિયન** હતી જે ગયા વર્ષે આ જ મુદત માટે ડૉલર 36.1 બિલિયન હતી

કોલસાનું ઉત્ખનન અને કૉન્ટ્રાક્ટ મૅન્યુફેક્ચરિંગમાં **100%** એફડીઆઈને મંજૂરી

સિંગલ બ્રાન્ડ રિટેલ ટ્રેડિંગ (એસબીઆરટી) માં લવચિકતા અને સરળ કાર્યસંચાલન

અવસરવાદી ટૅકઑવર્સ / અધિગ્રહણથી ભારતીય કંપનીઓની સુરક્ષા માટે **એફડીઆઈ નીતિમાં** સુધારો કરવામાં આવ્યો

ઈઝ ઑફ ડુઈંગ બિઝનેસને પ્રોત્સાહન

વિશ્વ બૅન્કના ડુઈંગ બિઝનેસ 2020 રિપૉર્ટમાં ટોચના 10 સુધારકોમાં

ભારતે 10 માંથી **7 સંકેતકોમાં પોતાના ક્રમમાં** સુધાર કર્યો છે

ભારત સતત ત્રીજી વાર ટોચના 10 સુધારકર્તાઓ માંથી એક છે અને છેલ્લા 3 વર્ષમાં **67 સ્થાનનો** સુધાર કર્યો

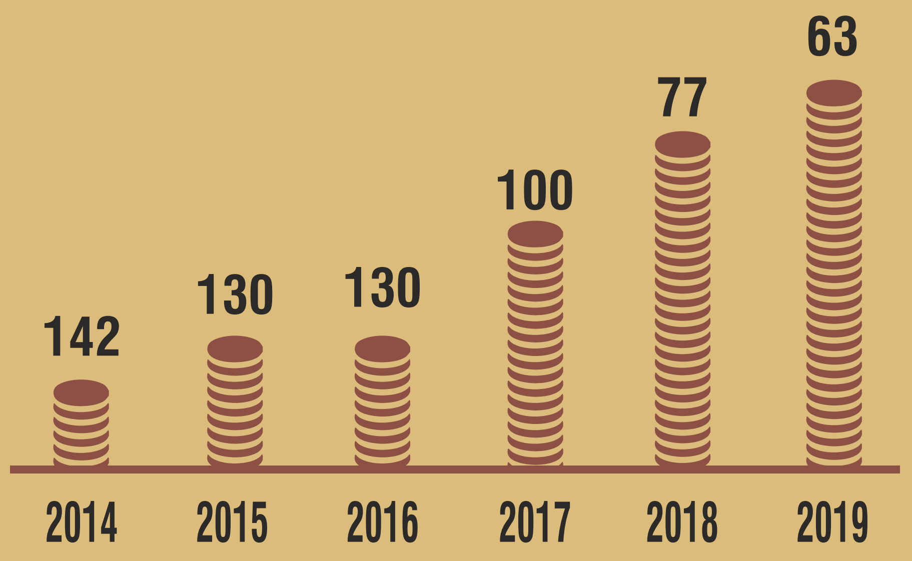

વર્ષ 2019 માટે બિઝનેસ રીફોર્મ એક્શન પ્લાનના અમલ આધારે રાજ્યોના રેકિંગની ઘોષણા કરવામાં આવી

આ દરેક રાજ્યમાં રોકાણ આકર્ષવા, સ્વસ્થ પ્રતિસ્પર્ધા અને ઈઝ ઑફ ડુઈંગ બિઝનેસને વધારવામાં સહાયક બનશે

પેટ્રોલીયમ અને વિસ્ફોટક સુરક્ષા સંગઠન (પેસો) ના માધ્યમથી પેપરલેસ લાઈસન્સિંગ પ્રક્રિયા

ત્રીજા પક્ષકારનું નિરીક્ષણ સરકારી નિરીક્ષણોને અનુરૂપ

ઈન્વેસ્ટમેંટ **ક્લીયરન્સ સેલની** સ્થાપનાની દિશામાં કાર્યરત

વ્યવસાય સંચાલન શરૂ કરવા માટે જરૂરી બધી જ કેન્દ્રીય અને રાજ્ય મંજૂરી મેળવવા માટે વન–સ્ટૉપ ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ

930 ફોર્મ્સ (પત્રકો) અને ક્લીઅરન્સીસ (મંજૂરી)ની ઓળખ કરવામાં આવી

સરકારી ખરીદીમાં મેક–ઈન–ઈન્ડિયાને પ્રોત્સાહન

₹200 કરોડથી ઓછી ખરીદી માટે ગ્લોબલ ટેન્ડરની કોઈ પૂછપરછ નહીં

50%થી વધુની સ્થાનિય સામગ્રી સાથે સ્થાનિય આપૂર્તિકર્તાઓને પ્રાથમિકતા

ભેદભાવપૂર્ણ અને પ્રતિબંધાત્મક સ્થિતિઓને લીધે **₹.40,000 કરોડ** મૂલ્યના ટેન્ડરો રદ કરવામાં/સુધારવામાં આવ્યાં

જીઈએમ સાથે પ્રોક્યોરમેંટને નવું રૂપ

જીઈએમ (ગવર્મેન્ટ ઈ-માર્કેટ પ્લેસ) - નાના વેપારો અને એમએસએમઈ માટે વરદાન

એક **પારદર્શક, કુશળ અને ઝડપી** પબ્લિક પ્રોક્યોરમેંટ પ્રણાલી

ઈ-કૉમર્સમાં સમાન તક

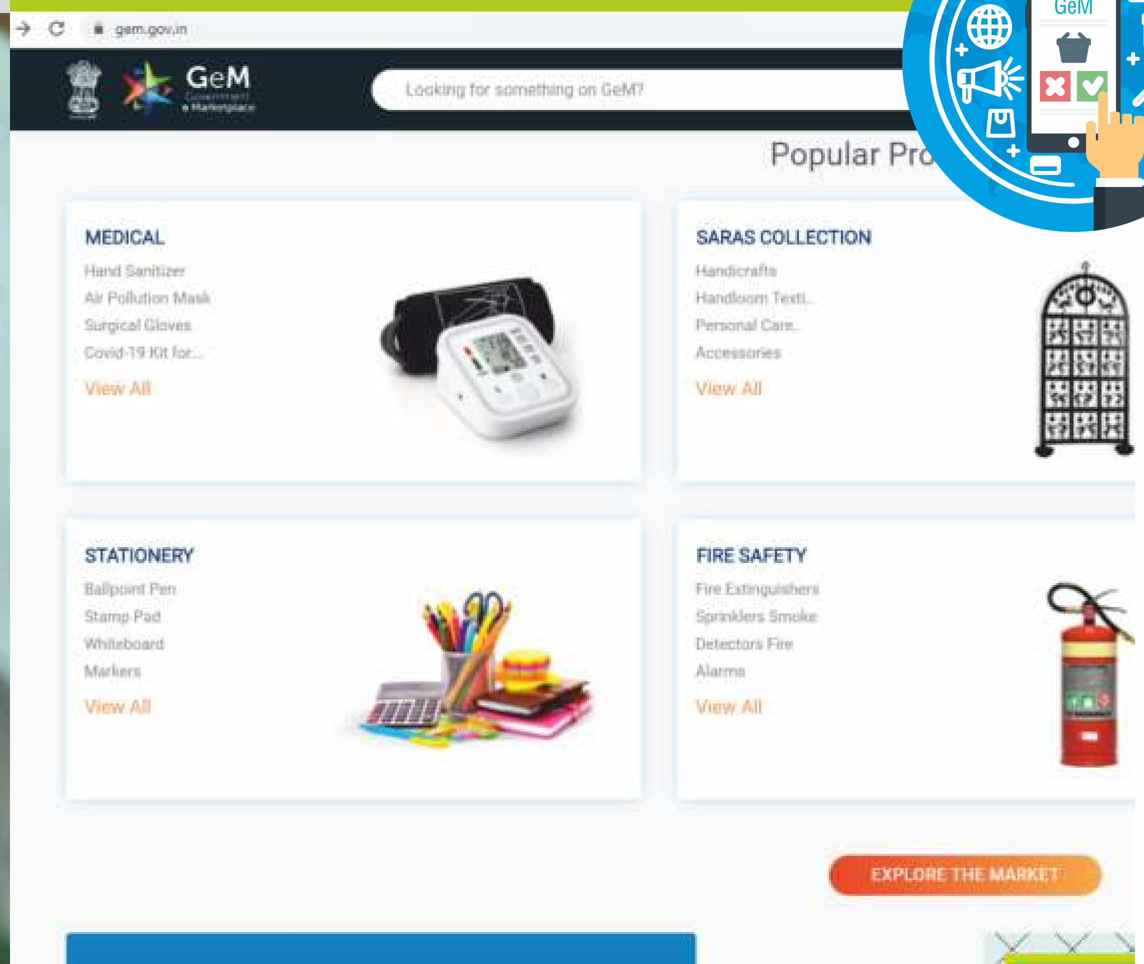

વિક્રેતાઓ અને સેવા પ્રદાતાઓમાં 190% વૃદ્ધિ

ઉત્પાદન સૂચિમાં 11% વૃદ્ધિ

કારોબાર મૂલ્યમાં 81% વૃદ્ધિ

રજુ કરાયેલી શ્રેણીઓમાં 131% વૃદ્ધિ

Note: Status of GeM portal as on 16 Dec 2019 and 16 Dec 2020

ઈનોવેટ ઈન ઈન્ડિયા

2018–19 ની તુલનાએ 2019–20 દરમિયાન પેટંટ આપવામાં **63%વધારો**

નાના વેપારો/એમએસએમઈ માટે પેટંટ અરજી પ્રક્રિયા શુલ્ક ઘટાડવામાં આવ્યું

પેટંટ અરજીની તપાસની સમયસીમા મે 2019માં **36-52 મહિનાથી** ઘટાડીને ડિસેમ્બર 2020માં 10–26 મહિના કરવામાં આવી

ગ્લોબલ ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સમાં ભારત 2015માં 81મા સ્થાન પરથી છલાંગ મારીને 2020માં **48મા સ્થાને** પહોંચી ગયું

26 નવા ભારતીય ભૌગોલિક સંકેત (જીઆઈ) જીઆઈ રજિસ્ટ્રીમાં નોંધણીકૃત કરાયા (1લી મે, 2019 થી 24 ડિસે., 2020 સુધીમાં)

સ્ટાર્ટઅપ ઈન્ડિયાને આપી નવી પાંખો

37,000થી વધુ સ્ટાર્ટ-અપ્સને માન્યતા આપવામાં આવી. મે 2019થી 50% થી વધુને માન્યતા આપવામાં આવી

રાષ્ટ્રીય સ્ટાર્ટઅપ સલાહકાર પરિષદની રચના એક મજબૂત સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમ ઊભી કરવા માટે

સૌ પ્રથમ નૅશનલ સ્ટાર્ટઅપ એવૉર્ડ્સ - 35 શ્રેણીઓમાં 1,641 સ્ટાર્ટઅપે ભાગ લીધો

4,905 પેટંટ અરજીઓને 80% રીબેટ અને 12,264 ટ્રેડમાર્ક અરજીઓને 50% રીબેટ ફાઈલિંગ ફી પર

સમગ્ર દેશમાં સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમ સુધારવા માટે સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમને અપાયેલ પ્રોત્સાહન આધારે રાજ્યોના રેટિંગનું બીજું સંસ્કરણ આયોજિત કરવામાં આવ્યું

સ્ટાર્ટઅપને વિકસિત કરવાની સુવિધા માટે 39 નિયામક સુધારાઓકરવામાં આવ્યાં

આવકવેરાની કલમ 54 જીબી હેઠળ મૂડીગત લાભ પર કરમાં છૂટની જોગવાઈ

કલમ 80 આઈએસી હેઠળ 3 વર્ષની આવકવેરા અવકાશ અવધિ અને આવકવેરા કાયદાની કલમ 79 અનુસાર યોગ્ય ખોટ આગળ લઈ જવાની (કૅરી ફોરવર્ડ) સુવિધા

પાત્ર સ્ટાર્ટઅપ્સ માટે ટર્નઑવર માપદંડ વધારીને ₹100 કરોડ કરાયું

ઑગસ્ટ 2020 સુધી 296 સ્ટાર્ટઅપને આવકવેરા કાયદા હેઠળ છૂટ આપવામાં આવી હતી.

ડિઝાઈન ઈન ઈન્ડિયા માટે અપ–સ્કિલિંગ